

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jaroslava Vlašína, JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Marie Turkové v právní věci žalobce: **nezl. A. J.**, zastoupen zákoným zástupcem: A. J., zastoupen advokátem JUDr. Martinem Šmerdou, se sídlem Vránova 39, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 12. 2006, č. j. OAM-1196/VL-01-ZA04-2006, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 6. 2007, č. j. 56 Az 9/2007 – 38,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce brojí včasně podanou kasační stížností proti v záhlaví uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně, jímž byla zamítnuta jeho žaloba směřující proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 12. 2006, č. j. OAM-1196/VL-01-ZA04-2006. Rozhodnutím žalovaného správního orgánu nebyla žalobci k jeho žádosti udělena mezinárodní ochrana podle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). [Pozn. soudu: S účinností od 1. 9. 2006 byl v zákoně o azylu termín „azyl“ nahrazen pojmem „mezinárodní ochrana“ a institut „překážky vycestování“ podle § 91 zákona o azylu nahrazen tzv. „doplňkovou ochranou“ podle § 14a zákona o azylu.]

V odůvodnění svého rozhodnutí krajský soud dospěl ke shodnému závěru jako žalovaný, že skutečnost narození žalobce v České republice zcela vylučuje možnost, že by mohl být v Kazachstánu pronásledován nebo se pronásledování mohl důvodně obávat z důvodů uvedených v ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Skutečnosti tvrzené ohledně omezování svobody náboženského vyznání se v daném případě týkají otce žalobce, tedy jeho zákonného zástupce. Vzhledem k věku nezletilého žalobce je však jasné, že je v současné době zcela závislý na svých rodičích a na jejich problémech. V případě žalobce

by tedy přicházelo v úvahu udělení azylu za účelem sloučení rodiny dle ust. § 13 zákona o azylu. Všichni rodinní příslušníci žalobce ve smyslu citovaného ustanovení jsou rovněž žadateli o mezinárodní ochranu, řízení však nebyla doposud skončena. Krajský soud přezkoumal výrok žalovaného ohledně neudělení azylu z humanitárních důvodů podle ust. § 14 zákona o azylu a neshledal v úvaze žalovaného žádné pochybení. Krajský soud se ztotožnil i s názorem žalovaného, že v případě žalobce nejsou splněny podmínky udělení doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.

Proti citovanému rozhodnutí Krajského soudu v Brně podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) v zákonné lhůtě kasační stížnost, v níž argumentoval důvodem obsaženým v ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), napadený rozsudek krajského soudu shledává nezákonným pro nesprávné posouzení právní otázky, a dále namítl vady řízení. Stěžovatel se domnívá, že došlo ze strany krajského soudu k porušení ustanovení § 36 odst. 1 s. ř. s., tj. nesplnění poučovací povinnosti, jestliže soud nevyzval stěžovatele ke konkretizaci žalobních bodů – stěžovatelem v žalobě citovaných ustanovení neplatného správního řádu – a neupozornil jej na to, že je opírá o neplatný procesní předpis. Nezákonnost stěžovatel shledává rovněž v porušení ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť krajský soud nesprávně zhodnotil důvod, pro který zákonný zástupce stěžovatele podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to jmenovitě pronásledování z náboženských důvodů pro členství v muslimské organizaci Přívrženci Sunny, v důsledku čehož by mohl být stěžovatel rodičům odebrán a umístěn do dětského domova. Krajský soud se měl podle názoru stěžovatele dopustit porušení ustanovení § 14a zákona o azylu a vady řízení, pokud nevzal v úvahu, že rodičům stěžovatele při návratu do vlasti hrozí trest tzv. zrady vlasti, který stíhá všechny navrátilí se osoby, jenž žádaly o azyl v cizině, a stěžovatel by v takovém případě mohl zůstat bezmocný na ulici. Ve správním i soudním řízení, dle přesvědčení stěžovatele, byly porušeny čl. 3 a 14 Úmluvy o právech dítěte ve spojení s porušením čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu ustanovení § 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do soudního řádu správního byl zaveden novelou č. 350/2005 Sb. s účinností ode dne 13. 10. 2005. Jeho výklad, který demonstrativním výčtem stanovil typická kritéria nepřijatelnosti, byl proveden např. usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006 č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaným pod č. 933/2006 Sb. NSS. V zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu je tedy nejenom splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 s. ř. s., nýbrž také uvést, v čem spatřuje – v mezích kritérií přijatelnosti – v konkrétním případě podstatný přesah svých vlastních zájmů a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Z hlediska výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že v daném případě kasační stížnost neobsahuje žádné tvrzení, z něhož by bylo možné dovodit, v čem stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. Nejvyšší správní soud pak z úřední povinnosti nenalezl žádnou zásadní právní otázku, k níž by byl nucen se vyjádřit v rámci sjednocování výkladu právních předpisů a rozhodovací činnosti krajských soudů.

S klíčovou otázkou, zda stěžovatel může odvozovat své vlastní předpoklady pro udělení azylu od tvrzeného pronásledování jiné osoby, byť je tato osoba jeho otcem, se Nejvyšší správní soud již dostatečně vypořádal např. v rozsudku ze dne 15. 9. 2005, č. j. 1 Azs 41/2005 – 63, www.nssoud.cz, nebo v rozsudku ze dne 26. 4. 2006, č. j. 4 Azs 332/2005 – 80, www.nssoud.cz. Ustanovení § 12 zákona o azylu nemůže nikdy působit zprostředkovaně, nýbrž se vždy vztahuje k osobní situaci jednotlivého stěžovatele. Stěžovatel se tedy pro sebe nemůže s úspěchem domáhat užití ust. § 12 zákona o azylu, jehož podmínky zjevně nesplňuje. Zákon o azylu s takovým rozšiřováním azylových důvodů i na rodinné příslušníky počítá (ovšem jen v případě hodném zvláštního zřetele) ve svém ust. § 13 u těch žadatelů o azyl, jejichž manželovi, dítěti mladšímu 18 let nebo (u svobodných žadatelů mladších 18 let) rodiči, byl udělen azyl podle ust. § 12 nebo § 14 zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2004, č. j. 4 Azs 147/2004 – 81, publikovaný pod č. 388/2004 Sb. NSS). Jak je však soudu známo z úřední činnosti, stěžovatelovu otci ani matce a bratrovi azyl udělen dosud nebyl (řízení vedená u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 56 Az 266/2006 a 56 Az 265/2006), stěžovatel by tedy nemohl být v současné době úspěšný ani podle ust. § 13 zákona o azylu.

K námitce stěžovatele, týkající se tvrzeného porušení ustanovení § 36 odst. 1 s. ř. s., Nejvyšší správní soud odkazuje na rozsudek ze dne 14. 4. 2005, č. j. 6 Ads 13/2004 – 20, publikovaný pod č. 616/2005 Sb. NSS, kde se zdejší soud důsledně zabýval rozsahem poučovací povinnosti ve smyslu citovaného ustanovení, a zdůraznil nezbytnost existence újmy, která by mohla postihnout účastníka řízení. V daném případě ke zkrácení práv stěžovatele nemohlo v řízení před krajským soudem dojít, neboť soud posuzoval žalobní námitky směřující do správního rozhodnutí a řízení, jež mu předcházelo, podle smyslu a obsahu jednotlivých ustanovení správního řádu, nikoliv podle jejich paragrafového označení.

Jestliže až nyní v podané kasační stížnosti stěžovatel opírá důvod, pro který mu měla být udělena doplňková ochrana podle ust. § 14a zákona o azylu, o hrozící trest tzv. zrady vlasti rodičům stěžovatele při návratu do Kazachstánu, jde o důvod kasační stížnosti podle ust. § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelný, neboť ho stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač je zřejmé, že tak učinit mohl. Co se týče tvrzení stěžovatele ohledně porušení čl. 3 a 14 Úmluvy o právech dítěte ve spojení s porušením čl. 1 odst. 2 Ústavy ČR, jedná se o novou skutečnost, kterou stěžovatel uplatnil poprvé až po vydání napadeného rozhodnutí krajského soudu, k níž Nejvyšší správní soud podle ust. § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží. K obdobným námitkám Nejvyšší správní soud poukazuje na rozsudek tohoto soudu ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 34/2004 – 49, publikovaný pod č. 419/2004 Sb. NSS, v němž zaujal právní názor, že „*ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. in fine brání tomu, aby stěžovatel v kasační stížnosti uplatňoval jiné právní důvody, než které uplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáváno, ač*

tak učinit mohl; takové námitky jsou nepřípustné. Ustanovení § 109 odst. 4 s. ř. s. naproti tomu brání tomu, aby se poté, co bylo vydáno přezkoumávané rozhodnutí, uplatňovaly skutkové novoty. K takto uplatněným novým skutečnostem kasační soud při svém rozhodování nepřiblíží“.

Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje tedy dostatečnou odpověď na všechny námitky podávané v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Shledal ji proto ve smyslu ust. § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s ust. § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, jestliže byla kasační stížnost odmítnuta. Stěžovateli byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven soudem zástupce advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Nejvyššímu správnímu soudu však do dne jeho rozhodnutí nebylo prokázáno, že v daném případě proběhla první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění, proto o odměně advokáta za zastupování v řízení o této kasační stížnosti nerozhodoval.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. března 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu